

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 303

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY MORNING, DECEMBER 30, 1939

LETO XLII. — VOL. XLII.

KONCEM TEDNA

MOGO se danes govorji o sašem momoru nemškega kapitana Langsdorffa, ki si je končal življenje v Buenos Airesu potem, ko je potopil parnik Graf Spee. Vse je zavito v nekak temo. Nihče, razen nemškega poslanika, ni smel priti v hotel sko soko, kjer je ležal mrtvi kapitan, dokler ni bila krsta zapečetena. To in pa dejstvo, da nihče v hotelu ni slišal strela, daje povod govoricam, da si je kapitan končal življenje na kak manj časten način, da se je obesil, ali si pa prerezal ravn. Čudno je tudi to, da je Hitler poslal vence za nemške mornarje, ki so bili ubiti na tej ladji v boju z angleškimi križarkami, za kapitana Langsdorffa ni pa poslal nobenega.

SKORO smo lahko brez skrbi, da bi prihodnji kongres naložil kakve nove davke. Treba je namreč vedeti, da so drugo leto volitve in nobena stranka se ne bo hotela zameriti davkovočevalcem.

WASHINGTON ne ve, kako bi si predstavljal evropsko situacijo. Poslanik Kennedy, ki zastopa našo deželo v Angliji, je precej pesimističen glede izida vojne, poslanik za Francijo, Bullitt pa trdi, da je vsak dan bolj gotova zmaga za zavezniike in da ne smejo popustiti, dokler ne strejo Nemčije.

VSE kaže, da clevelandski župan Burton ne bo kandidiral za senat, ampak za governerja države Ohio. Upa namreč, da bo zlahkot porazil governerja Brickerja, ker ga je Burton razgalil kot človeka brez srca za reveže.

ZVEZNI generalni pravnik Murphy sicer trdi, da ne mora sprejeti imenovanja za člena vrhovnega sodišča Zed. držav, pa so politikarji mnenja, da je že kar tam.

RUSKI boljševiki so razdvojni, če bi kazalo iti v Romunijo takoj, ali naj se nekoliko počaka. Bolj radikalni element od politibiroja zahteva takojšnje akcije, pa nimajo dosti besede, ker so isto svetovali tudi glede vpada v Finsko, kjer se ni vse prav iztekel.

DOKAZANO je, da so se začeli komunistični izgredi na Balkanu takoj potem, ko so se sestali komunisti iz Jugoslavije, Romunske in Madžarske z nekim ruskim odpislancem v Cernauti, Romunsko. Italija je bila radi teh izgredov tako vznemirjena, da so šli italijanski armadni častniki v Budapesto, da pregledajo, če potrebuje Madžarska vojaško pomoč.

NEMŠKIH kinh so kazali slike, ki kažejo, kako so nemške čete razbile francosko Maginot črto. V resnic pa so bile slike vzete, ko so nemški vojaki razbijali češko obrambno črto.

TALIJANSKA vlada ima posebne radijske delavce, ki nimajo drugega dela kot da s posebnim aparatom prekinejo vse tujezemsko postajo, ki poročajo kaj takega, česar laški narod ne sme slišati.

Ameriška vlada bo začela stopati tujezemskim agentom na prste

Detroit, Mich. — Zvezni generalni pravnik Murphy se je izjavil, da bo justični oddeleni vlade zahteval izgon vseh tujezemskih agentov, ki bodo spoznani krvim sabotaže ali izzivanja. Vlada ima na rokah dovolj materiala, da bo lahko dokazala krivdo komunističnih agitatorjev. Murphy je rekel, da je na rokah dovolj dokazov, ki bodo pokazali zelo razširjeno nevarnost za naše demokratske institucije in za varnost dežele. Če jih sodnija ne bo dovolj strogo kaznovala, je rekel Murphy, bomo zahivali izgon krivev. Saj itak ne spadajo sem, ker ne marajo za našo vlado in so pokorni tujezemskim vladam. Poslali jih bomo v dežele, v katere verujejo in za katere agitirajo, pa naj jih bo že za eno ladjo ali za več ladij.

Nov grob

V petek ob šestih zjutraj je umrla v Glenville bolnišnici Helen Markučič, stanujoča na 957 E. 141st St. Bolehalna je nad eno leto. Rojena je bila v selu Petričko, občina Kaljan, odkoder je prišla sem leta 1908. Njeno deklisko ime je bilo Delišimunovič. Ob smrti je bila starca 46 let. Tukaj zapušča žalujočega soproga Avgusta, sina Avgusta, dve hčerji, Helen omož. Samarian in Amalijo. Zapušča tudi tri sestre, Mrs. Catherine Shimitz v Randall, O. ter Josephine in Mary v Jugoslaviji. Zapušča tudi dva brata, Louisa, ki živi na Bonna Ave. in Charlesa, ki živi v Randall. Zapušča tudi mnogo drugih sorodnikov. Bila je članica društva sv. Ane št. 4 SDZ, društva sv. Pavla št. 10 HKZ in društva sv. Krunice. Truplo se nahaja v pogrebnu zavodu A. Grdina in Sinovi, 1053 E. 62nd St., odkoder se bo vršil pogreb v torek zjutraj ob devetih v cerkev sv. Pavla. Naj počiva v miru, preostalim pa naše iskreno sožanje, da je že kar tam.

Pametna ideja!

Kongresnik Martin L. Sweeney je rekel, da moramo vepititi naši mladini več patriotizma v srca. In to se bi doseglo, če bi imel vsak dijak višje šole priliko obiskati Washington, D. C. Vlada naj bi nosila vse tozadne stroške. Kongresnik je rekel, da ima zadevo že daje časa v mislih in da se strinja z njim več njegovi kolegov.

St. Clair Rifle & Hunting Club

V nedeljo 31. decembra se naš klub udeleži veselice Lorainskega lovskoga kluba. Bus bo ustavljal na Lakeland in E. 237th St. Euclid ob sedmih zvečer, pred SDD na Waterloo Rd. ob pol osmih in pred gostilno Sušel na E. 54th St. ob osmih. Člani in tisti, ki bodo šli z njimi naj bodo točno na eni izmed teh postaj. Voznja je \$1.00 za osebo. Poskuplu klubu, odbor.

Zaroka

Mr. in Mrs. John Trsinar, 10505 Prince Ave. naznanjata, da se je zaročila njuna hčerka Albinha z Mr. Mike Jordanekom iz 13218 Durkee Ave. Naše čestite!

JALMAR Schacht, bivši predsednik nemške državne banke, zdaj prav zadovoljno živi v Švici, kamor je pravčasno spravil večino svojega premoženja.

Čudo prečudno!

Cudno je, da se naši slovenski "rodoljubi" ne zganejo, da bi začeli nabirati prispevke za Fince, najsi bo že v denarju ali za ambulance. Saj se spominjam, s kako vremeno so nabirali in dajali za španske lojaliste rekoč, da podpirajo borbo za demokracijo. In če je bila kakšna borba za ohranitev demokracije, je to danes na Finškem. Ali je pa morda dvoje vrste demokracija: rdeča in bela? Španci nam niso nič bolj v žalhti, kot so nam Finci, torej mila naši rdeči rojaki, zganite se in spravite skupaj par tisočakov tudi za stiskane Fince. Nič se ne bojte Stalina, saj vam nič ne more.

DUHOVNIK PROSI DELAVCE EDINSTVI

Chicago, Ill. — Rev. Edmund C. Horne, predsednik John Carroll univerze je govoril v tem mestu pred Ameriško katoliško sociološko zvezo in poudarjal, da bo leto 1940 prineslo za delavce mnogo razočaranj in zapostavljanja, če ne bo nastala med unijami sloga. Rev. Horne je rekel, da bi ameriško unijsko delavstvo več doseglo, če bi bilo vse združeno pod Ameriško delavsko federacijo in če bi se ne bilo dovolilo John Lewisu, da bi jo bil udaril po svojih potih.

Nov grob

Včeraj popoldne je premisnila rojakinja Ana Blatin, rojena Barbija, starca 61 let. Stanovala je na 23871 Lakeland Blvd. Dom je bila iz vasi Dobrava, fara sv. Križ na Dolenjskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 35 leti. Tukaj zapušča žalujočega soproga Louisa, sina Johna Barbija, dve pastorki, Louise, poroč. Peterovič in Mollie poroč. Christel pastorka Louis Blatin; zapušča tudi sestro Jennie Stefančič. V starci domovini pa zapušča dve sestri, Marijo in Agnes ter brata Jožeta. Bila je članica društva Mir št. 142 SNPJ, društva Kras št. 8 SDZ, podružnice št. 49 SZZ in Oltnarskega društva fare sv. Kristine. Pogreb se bo vršil v torek ob 8:15 zjutraj iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152nd St. v cerkev sv. Kristine in potem na pokopališče sv. Pavla. Naj počiva v miru v rodnih gradih.

Smrtna kosa

Po kratki bolezni je preminil na svojem domu, 5448 Lake Court, Joseph Pastwa, rodom Poljak, star 59 let. Zapušča soprogo in pet sinov, dve hčeri in več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v torek zjutraj ob 8:15 iz pogrebnega zavoda Jos. Žele in sonovi, 6502 St. Clair Ave.

Stalin je prvi "državnik" sedanjega časa

Moskva. — Earl Browder, generalni tajnik ameriške komunistične stranke, je poslal Stalini za njegovo 60 letnico čestitke, v katerih pravi, da je Stalin največji državnik sedanjega časa in da morajo to priznati njegovi sovražniki in priatelji. Dalje pravi Browder, da je sovjetska ustanova najbolj demokratična v zgodovini človeštva. To Browderjevo hvalo je prineslo moskovsko časopisje na prvi strani z velikimi črkami.

DOLGO JE HODILO TO PISMO

Seattle. — Emma Williams je dobila pred par dnevi po pošti pismo, ki ga je pisala svojemu bratu pred 21 leti v Francijo, kjer se je nahajal na bojišču. Brat je prišel nazaj in kmalu zatem umrl tukaj. Na pismu se skoro ne more brati, kje je pismo hodilo. Samo to se razloči na pismu, da je bil naslovnik ranjen 10. oktobra pri Toursu. In po 21 letih je prišlo pismo neodprtano nazaj. Emma pravi, da se ne spominja več, kaj je v pismu pisala, vendar je sklenila, da ga ne bo odprala.

Sv. Kristina št. 210 KSKJ

Društvo je izvolilo sledeči odbor za leto 1940: Duhovni vodja Rev. A. L. Bombach, predsednik Frank Kosten, podpredsednik Math Tekavc, tajnica Terezija Zdesar, 20601 Arbor Ave, blagajnik Frank Primožnik, zapisnik Joseph Debeljak, zastavonoš Andrej Zdesar, vratar Andrej Zdesar; nadzorniki: Joseph Nosse, Jane Lourin, Mary Kušar; zastopniki za skupna društva fare sv. Kristine: Frank Kosten, Terezija Zdesar, Joseph Debeljak, John Kušar, zdravnik: Dr. Anthony Skur, dr. Louis Perme. Seje se vrše vsako 3. sredo v mesecu.

Zalostna novica iz domovine

Mrs. Gertrude Zakrajšek, 19102 Mohawk Ave. je prejela žalostno vest iz stare domovine, da ji je v vasi Kožarje pri Vel. Laščah umrla ljubljena sestra Marija Žužek. V starem kraju zapušča žalujočega soproga in sina Jožeta, ki je katehet v Krajanu, v Ameriki pa tri sinove in eno hčer v Minnesota ter več sorodnikov. Naj počiva v miru v rodnih gradih.

Kanarčki na radiu

V nedeljo 31. decembra nastopa na slovenskem radio programu mladi slovenski pevki, člani mladinskega pevskega zborov Kanarčki, Milice Mirtel in Albin Znabel. Zapeli bosta "Sreči človeško, sveta stvar" in "Anica in Tonček." Program se oddaja ob 1:00 pop. na WGAR.

Cevljarski delavci morajo iz dežele

Washington, D. C. — Naselniški urad je odpovedal enoletno bivanje v Zed. državah 62 delavcem v tvornici cevljev "Bata," Belcamp, Md. Ti delavci so bili importirani iz čehoslovaške pod pretezo, da ameriški delavci ne znajo izvrševati takega dela. Ameriške oblasti so se pa prepričale, da temu ni tako, in so ukazale, da se odpošlje te delavce takoj nazaj na Češko. Samo deset od teh delavcev jih sme Bata obdržati po 10. januarju tukaj. Bata je največja tvornica obuvala v Evropi in je postavila enakotovarno tudi v Belcamp, Md. ter je hotela to podjetje obravnavati z importiranimi delavci.

RAD DA OKO, DA NE BO IZGNAN

Wakefield, R. I. — Mrs. Gladys Northup, ki je že 26 let sledila, je dobila pismo od nekega Albanca iz Waterbury, Conn., v katerem ji nudi svoje oko, če bo posredovala, da ne bo izgnan iz dežele. Tukaj se nahaja že 20 let in sedaj so ga prijeli naselniške oblasti. On pa pravi, da bi rad dal vse, samo, da ostane v deželi, katero je tako vzljubil.

PAPEŽ JE ODPOSLAL POMOČ FINCI

Vatikan City. — Uradno se poroča, da je papež Pij poslal finančno pomoč katoliškim Fincem. Apostolski vikar v Helsinkih, msgr. Cobben je dobil povelje, da razda prispevke med potrebe ljudi.

Prememba seje

Ker je v pondeljek novo leto in praznik, se bo vršila seja društva Marije Magd. št. 162 KSKJ v torek 2. januarja v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob osmih zvečer. Asesment se prične pobirati že ob šestih zvečer.

K molitvi

Članice društva sv. Ane št. 4 SDZ se prosi, da pridejo danes zvečer ob osmih v pogrebni zavod A. Grdina in Sinovi, 1053 E. 62nd St. k molitvi za pok. sestro Jelko Markučič. V torek zjutraj se pa udeležite njenega pogreba.

Zaroka

Mr. in Mrs. Geo. Staresina, 5617 Dibble Ave. naznanjata, da se je zaročila njuna hčerka Anna z Mr. Franti Ferlinom, 730 E. 155th St. Cestitamo!

Zabava in plez

Direktorji Društvenega doma v Euclidu in zbor Slovan priredita na Silvestrov večer lepo zabavo. Fina godba, izvrstna koščka večerja. Vsi ste vabljeni.

Rusi obstreljavajo svoje lastne čete

Finci so odrezali 10,000 ruskih vojakov od glavne armade. Italijanski prostovoljci na potu na finsko bojišče.

Helsinki, 29. dec. — Finsko vzhodni fronti. Ta napad se je armadno poveljstvo poroča da pa popolnoma ponesrečil, ko so ruska letala in topništvo obstreljivali svoje lastne čete. Tudi angleška poročila trdijo, da se je vršil spopad med dvema ruskima polkomama, toda se sudi, da sta polka smatrala drug drugega za Fince.

Na srednji fronti so finske smučarske čete odrezale 10,000 ruskih vojakov z glavno armado. Finski general Wallelius zbira zdaj večji oddelek, da izolirane ruske čete zajame.

Iz Copenhagena se poroča, da so prišli v Helsinki italijanski časnarski poročevalci, da bodo poročali o aktivnosti italijanskih prostovoljev, ki se bodo v kratkem pridružili Fincem. 2,000 italijanskih prostovoljev je pripravljenih za odhod na Finsko.

MEDVEDJE V BOJNI LINJI

Stockholm, Švedska. — Nekaj finških narednikov na severni fronti poroča, da je v polmraku streli na tri postave misleč, da so to Rusi. Ko je vse tri prevrnili, se je previdno bližal, da si Ruse ob približjuje ogleda. Toda ko je prišel tje, je v svoje začudenje videl, da je ustrelil tri bele medvede, ki so se bili zamotali v žično oviro, pa niso mogli kričati "Ijudje božji, ne streljajte!"

Hišni projekt v Euclidu

Ker se sliši toliko protestov za zidanje milijondolarskega hišnega projekta v Euclidu, je rekel župan Sims, da bo izdal letake, na katerih se bo pojasnilo ljudem mnenje za proti projektu. Spodaj bo pa glasovnica, na kateri bo vsak lahko glasoval, če se strinja z projektom ali ne in to glasovnico poslal na prostor, ki bo pozneje določen.

<h

WINNETOU

Po nemškem izvirniku E. Maya

II.
Detektiv na cilju.

Do poldneva smo spet potovali po globokih, mračnih in hladnih canonih.

Končno je canonov le zmanjšalo in prišlo sna na raven, travnat svet. Tu pa tam smo srečali samoten grič. Sled Čimare in Mehikancev je peljala v ravni črti po ravnini.

Opoldne smo počivali pa s podvojeno naglico hitelj dalje. Sled je krenila na levo. Gambusino je obstal in zadovoljen povedal: "Tukaj se bomo od sledi ločili!"

"Zakaj?" je vprašal Old Death.

"Harton je krenil v ovinek. Razumel me je in ubogal moj nasvet. Ni nam treba potovati za njimi po ovinku, obrnili se bomo naravnost k bonanzi. Prehiteli jih bomo."

"Well! Pa potujmo, kakor nam naročate. Samo da pridemo gotovo pred njimi do bonanza!"

Krenili smo proti severozapadu.

Na obzoru je vstalo sinje hribovje. Zelo daleč je še bilo. Gambusino je razlagal, da v tistem hribovju leži bonanza in da je hribovje porašeno z gozdovi.

Proti večeru smo srečali prvi grm. Kmalu jih je bilo še več, zajezdili smo na zeleno travnatno prerijo, celi otoki grmov so ležali po njem. Ozivelj smo. Tudi konji so s podvodenim naglico segli v daljavo.

Hribovje se nam je vidno bližalo. Solnce je lezlo za njegove vrhove. Prišli smo mimo prvega drevesa. Daleč zunaj na preriji je bilo, viharji so mu razkuštrali vejevje. Drevo je bilo prvi oznanjevalec dobrodošlega senčnega gaja. Še druga drevesa so vstajala na ravnini, na desni, na lev, pred nami. Redko so še stala, pa zblíževala so se in se končno strnila v gaj. Svet se je divnili v lahno pobočje, prišli smo na nizek hrib in črez njega strmo navzdol v plitvo dolino. V hribovju smo bili.

Dolina se je vrstila za dolino, zategnjeni gozdni grebeni so jih obdajali, travnate ravnine so ležale med njimi.

Prijezdili smo na visoko planoto. Močna sled je križala našo smer.

Gambusino se je začudil.

"Kdo bi bil tod jezdil? — Saj vendor Čimarre še ne morejo biti pred nami! —"

Razjahal je, da bi sled preiskal.

Old Death je nepotrežljivo zamahnil z roko.

"Ni treba!" se je jezik. "Sledi se že od daleč vidi, čigava je! Tako široko sled more le napraviti krdeč, ki steje najmanj štirideset ljudi. Čimare so pred nama. Prepozni smo —."

"Ali res mislite, da so bili Čimare? —?"

"Res mislim. In še zelo mislim! In čisto mogoče je. Harton je premo krenil v stran."

Tudi Winnetou je razjahal. Stopil je ob sledi, jo ogledoval in poročal:

"Deset belokožev in štirideset rdečih. Ura je minila, odkar so tod mimo jezdili."

"Ste čuli, senor gambusino?" je godel scout. "Kaj pravite na to?"

"Pa če so tudi res Čimare, jih utegnemo vkljub temu še prehiteti. Vsaj pred napadom še prispevamo v bonanzo. Ne poznamo kraja. Šli bodo najprvo pozivedati. In poizvedovanje jih bo najmanj nekaj ur zamotilo —."

"Ne verjamem da bi. Saj imajo Hartona! Prisili ga bodo, natančno jim bo moral popisati

lego bonanze."

Toda Indijanci napadajo vedno le ob prvem svitu —."

"Pojdite mi s takimi nazori! Beli so pri njih in se ne bodo brigali za navade Čimarr. Stavim, da bi še ob belem dnevu napadli bonanzo, ce bi bilo treba."

"Skrajni čas je! Pohitimo!"

Izpodobdili smo konje in v skoku zdirljali po planoti.

Sled se je sukala na levo. Harton torej ni nameraval peljati Čimarr ob potoku v bonanzo, je razlagal gambusino, ki je kraj natančno poznal, ampak krog nje in na njen južni rob. Mi pa smo jazdili naravnost k vhodu. Je le še bilo upanje, da jih prehitimo.

Žal se je kmalu stemnilo. Po planoti smo še naglo jezdili, v gozdu pa smo morali razjahati in voditi konje za vajeti. Trda tema je bila in drevje je nagoščalo. Gambusino je stopal naprej, mi pa tesno za njim, z napetim samokresom v roki in vsak hip pripravljen, da trčimo ob nasprotnika. Veje so nam udarjale v obraz. Opotekali smo se skrbal in ob preperelih delih, lezli v hrib, pa spet navzdol in končno prišli iz gozda ven na odprt svet.

Nekje je šumela voda. Gambusino je obstal.

"Pri vhodu smo. Pazite! Na desni je potok, na levi pa skalovje. Držite se skalovja in stopajte trdo za menoj!"

"Lepo!" je dejal Old Death. "Kje pa je straža?"

"Niso je še postavili. Še niso šli spati."

Old Death se je nasmejal.

"Imenitno! — Kot da bi sovražnik ne mogel v dolino, dokler ljudje niso šli spati! — Hm! Lepo gospodarstvo! Tabor, ki ponosi ni zastražen! — Pa še bonanza povrh!"

Kje pa je pot? Tema je, nikam se ne vidi!"

"Kar naravnost pelje pot. Svet je raven, drevja ni vse do šotorov."

Sli smo dalje, tesno drug za drugim. Gambusino nas je vodil. Na levi se je dvigala stena doline, na desni je šumel potok, ki pa ga nismo videli.

Z Old Deathom sva stopala za gambusinom. Kar se mi je zadealo, da je nekdo šinil mimo nas ob skalah in izginil po soteski navzgor.

Opozoril sem tovariše. Obstali smo in poslušali. Pa nič se ni genilo.

"Tema varal!" je pravil gambusino. "Sicer pa je tule tista skrita pot, ki pelje po stenah navzgor na rob doline."

"Torej je morebiti kdo prišel po tisti poti," sem menil.

"Mogoče. In ni se nam ga treba bati. Stezo poznajo le naši ljudje."

Pa ne verjamem, da je vobče kdo bil. Delavci se spravljajo k potku in ne hodijo tod ponosno. Zmotili ste se, sir!"

Nisem ugovarjal. Mogoče pa da sem se res zmotil. In če bi se tudi ne bil, prerekanje bi mi ne bilo nič koristilo.

Lezli smo dalje.

V temi je zasijala motna svetloba.

"Tam je tabor!" je razlagal gambusino. "V glavnem šotoru je luč. Sveti se skozi platno."

Prišli smo bliže. Old Death, jaz in gambusino smo bili prvi. Glasovi so se čuli.

"Počakajte na Apatce!" je dejal Old Death gambusinu. "Razjahaj na pred šotorom in najpetakajo, da obvestimo senor Uhlmannia o obisku."

"Ne verjamem da bi. Saj imajo Hartona! Prisili ga bodo, natančno jim bo moral popisati

(Dalje prihodnjič.)

Newburške novice**Zopet je eno leto prešlo**

Zadnji dnevi leta 1939 tečeli. Zato ne bo več kot prav, da se malo ozremo okoli sebe in izrazimo zahvalo, katera gre po vsej pravici raznim ljudem poleg Boga.

Hvala lepa

Hvala lepa najprej Bogu za vse milosti pretečenega leta, ki smo jih prejeli in uživali le po Njegovi dobroti.

Hvala lepa vsem faranom, kateri so v tem letu, ko smo tako hiteli nabirati prispevke za novo cerkev, ostali potrežljivi.

Hvala lepa vsem glavnim in pomožnim cerkvenim odbornikom, kateri so marljivo in vestno delali za napredek fare, kot bi delali samo zase.

Hvala lepa našim kaplanom, kateri so se trudili za dušno in gmočno stran fare in so se vedno zavedali, da so pomozni župniki, in torej nosijo tudi oni odgovornost.

Hvala lepa šolskim sestrám, katere so delale vestno in se trudile za dušno in telesno dobrobit naše mladine.

Hvala lepa vsem onim ženam in dekletom, ki ste nabirale, redno vsak mesec, prispevke za novo cerkev, četudi je bilo včasih težko in neprjetno.

Hvala lepa našim pevcem, pevkam in pevovodjem, kateri so, neglede na čas in žrtve, redno oskrbovali petje pri cerkvi skozi celo leto in ob nedeljah še po večkrat na dan.

Hvala lepa ministrantom, kateri so dan za dan prihajali redno v vestno ter skrbeli, da je bila božja služba vedno močna ob pravem času.

Hvala lepa oltarnemu društvu, to je društvu sv. Rešnjega Telesa, katero je skrbelo za opravo in razne potrebuščine pri oltarju in poleg tega še darovalo lepe svote za novo cerkev.

Hvala lepa vsem onim, kateri so na Božič prispevali za novo cerkev in tako pripomogli, da se je božična kolektka dvignila na ravno \$2,222. Ali ni to čuden slučaj? Številka bi bila sicer le \$2,221.50. pridejali smo še 50 centov, da se bolj lepo vsem faranom še zato.

Da se povrnete nazaj

Kdor je bil v nedeljo navzoč v dvorani Narodnega doma in je videl in slišal krasno predstavo "Slovenski Božič," se ne bo čudil, da so nekateri idoči iz dvorane govorili in rekli: "Ta predstava je bila vredna dolar, ne samo 25 centov." Tako živo si menda še nismo predstavili bethlehemske dogodkov, kot smo si jih v nedeljo.

Zato pa še enkrat, najlepša zahvala pevcem Ilirija in njih pevovodju Martin Rakarju za trud in žrtve, ki so jih imeli s tem, da so prišli sami sem in tudi pripeljali seboj nekaj kulic. Bog plati tisoč.

Hvala lepa našemu "janitorju" John Kegleviču in njegovim soprogi Ančki, ki sta skrbela skozi leto za snago in druge take reči pri cerkvi in šoli.

Hvala lepa hišni Nežiki, ki je skrbela za vse potrebitno pri hišni gospodinjstvu, zlasti pa, da sta ostala duša in telo še z nekaj časa skupaj.

Hvala lepa za vsa poto, ki jih je storila od kuhi in vratom in nazaj in za potrežljivo poslušanje večnega zvonca pri vratih.

Hvala lepa ljudem, ki so prisli k polnočnici. Cerkev je bila natlačena, pa je bil najlepši red vse skozi in dostenjno obnašanje.

Hvala lepa raznim drugim društvom, katera so darovala za novo cerkev ali za zvonove, kar je eno in isto.

Hvala lepa raznim drugim društvom, katera so darovala za novo cerkev ali za zvonove, kar je eno in isto.

Hvala lepa direktorju Slovenskega narodnega doma, ki nam je v teh dnevh težkih izdatkov in stroškov za novo cerkev šel tako lepo na roko in poglav.

Hvala lepa, trikrat hvala dvorani Ilirija iz Collinwooda, katero nam je s krasno božično predstavo "Slovenski Božič" podalo tako živo sliko božičnih dogodkov.

Hvala lepa igralcem in igralkam ter igrovodju, Father Slapšaku in Matt Grdini za krasno igro "Kristus, luč sve-

malo čita in malo govorji o vojni. Saj vemo zakaj. Da bi Hitler ne slišal. Hitlerja naj slana pobere, če ga drug noče.

Na tem svetu ni vse prav

Med tem, ko smo nekateri praznovali lepe božične praznike, so nekateri izmed naših faranov prebili doma v postelji ali pa v bolnici radi bolezni. John Srebernak ml. je moral na operacijo. Joseph Prijatelj se zdravi v bolnici. John Bamich je še pritrjen na dom.

John Rižen je v St. Lukes bolnici. Mrs. August Mustar se zdravi v St. Alexis' bolnišnici. Mrs. Anton Gross še ne sme živiti. Mr. Čelihar je v City bolnišnici, kjer se mu stanje boljše. Mrs. Joseph Verček je boljša na nogi. In tako bi lahko šli še dalje naprej. Na svetu si nismo vsesti stalne sreče. Če ni ena, je pa druga težava.

Hvala lepa vsem, kateri so darovali za okna pri novi cerkvi, ki bodo krasila celo stavbo.

Hvala lepa vsem onim, kateri so darovali za nove orgle, ki bodo donele nebeško lepo v angleških harmonijah pod spremnimi prstimi organistov.

Hvala lepa vsem onim faranom, kateri radi težkih razmer niso mogli denarno pomagati pri zidanju cerkve, pa so pomagali z molitvijo in delom, kjer so mogli.

Hvala lepa vsem onim, kateri so darovali za okna pri novi cerkvi, ki bodo krasila celo stavbo.

Hvala lepa vsem onim faranom, kateri so darovali za nove orgle, ki bodo donele nebeško lepo v angleških harmonijah pod spremnimi prstimi organistov.

Hvala lepa vsem onim faranom, kateri so darovali za nove orgle, ki bodo donele nebeško lepo v angleških harmonijah pod spremnimi prstimi organistov.

Hvala lepa vsem onim faranom, kateri so darovali za nove orgle, ki bodo donele nebeško lepo v angleških harmonijah pod spremnimi prstimi organistov.

Hvala lepa vsem onim faranom, kateri so darovali za nove orgle, ki bodo donele nebeško lepo v angleških harmonijah pod spremnimi prstimi organistov.

Hvala lepa vsem onim faranom, kateri so darovali za nove orgle, ki bodo donele nebeško lepo v angleških harmonijah pod spremnimi prstimi organistov.

Hvala lepa vsem onim faranom, kateri so darovali za nove orgle, ki bodo donele nebeško lepo v angleških harmonijah pod spremnimi prstimi organistov.

Hvala lepa vsem onim faranom, kateri so darovali za nove orgle, ki bodo donele nebeško lepo v angleških harmonijah pod spremnimi prstimi organistov.

Hvala lepa vsem onim faranom, kateri so darovali za nove orgle, ki bodo donele nebeško lepo v angleških harmonijah pod spremnimi prstimi organistov.

Hvala lepa vsem on

Ko so hrasti šumeli

ZGODOVINSKI ROMAN

Toda razen na gladke stene ni bilo na kaj gledati; po dvorišču, razbeljenem od sonca, ni šla živa duša, samo pri najblžjem robu okna glavnega gradu sta se obirala dva zidaria; sneta okenška rešetka je stala ob zidu in onadva sta preiskavala njen potčeni del.

Djakon ju je dolgo gledal, mame pa je začul zamoklo rjovje: pod okroglim stolpom je rjovel njegov jutrišnji nasprotnik — lačni medved.

Naslednji dan zgodaj zjutraj so Djakona, trdno spečega na svojem trdem ležišču, zbudili isti hlapci.

Razen dvojne količine kruha so mu prinesli namesto vode poln velik lonec mleka in Djakon ga je, hohotaje se kakor oddaljen grom, z naslado izplil, ne da bi ga bil izpustil iz rok.

Poskuški blagodušno nastrojene ujetnika, da bi stopil s hlapcem v pogovor, se niso posrečili: ta je na kratko pripomnil, da pride kmalu ponj, in odšel s svojimi tovariši.

Jesti se Djakonu ni ljubilo; odločil je košček kruha in ga lenoživil, vse ostalo pa je, kakor varčen človek, spravil v svoj brezdanji žep.

Na dvorišču je bilo slišati neko ropotjanje in glasove, ki so se veselo klicali.

Djakon je stopil k oknu in videl, da nosijo na balkon dolge klopi in jih postavljajo v dve vrsti; zadnje klopi so bile znatno višje od sprednjih. Nanje so pogrnil prestrala iz rdečega, z vzorec poštega suknja; na sredo balkona so postavili naslonjač z visokim rezljanim naslonjalom in s sedežem iz rdečega baržuna.

Zidaria spodaj sta naglo vstavljala rešetko in zamazovala jame z apnom.

Na trdnjavskem zidu, nasproti balkonu, so se eden po eden začeli zbirati raznovrstni ljudje. Prvi so prileteli skupaj otroci, za njimi so se začeli pojavitati odrasli — hlapci, konjarji, kuhanji in drugo grajsko služabništvo; nekoliko pozneje so se pokazali, napravljeni kakor za praznik, meščanje — moški in ženske.

Djakon je radovedno ogledoval vedno bolj rastoto množico na zidu: mnogih oblike, kakršnih še ni videl, so mu zdele čudovite.

Otroci so posedli vzdolž skrajne roba zidu, spustili noge niz dol in bingljali z njimi nad dvoriščem. Odrasli so se porazdelili na kamenite zobce obzidja.

Pritajeno, a vendar šumno govorjenje je napolnjevalo dvorišče.

Zidaria sta opravila svoje delo in se oddaljila: ogromna vratata so ju izpustila in se težko zaločila za njima; slišalo se je, kako je sklepnila v njih velika želesna kljuka, ki jih je zaprla.

Djakon je izprevidel, da vse čaka nekakšne predstave, in se nekoliko udobneje usedel na okenški polici, da bi tudi on gledal nemške glumače.

Balkon se je začel polniti z redovnimi vitezi v mehkih nizkih klobukih, okrašenih z dolgimi

dlo.

"Eh, ko bi imel vsaj nožek," je pomisil žalostno in roka mu je nehote otipala žep, toda razen kruha ni bilo tam najti nič.

Medved je, oziraje se, obstal na vseh štirih sredi dvorišča, nato je stekel nekoliko sežnejev, zateptal na mestu in zopet dvignil gobec: začutil in zagledal je Djakona.

Misel na beg je temu šinila v možgane in ugasnila: pred zverjo se ni bil kom rešiti.

Gledavci so napeto pričakovali, kako se bo stvar razvila, in kar da je Djakonu kdo povedal, da bi radi, da bi on, kričeč od strahu, kakor zajec na vse preteče stekel pred zverjo, oni pa bi zatulili in zajuhejsali za njim.

Jeza je napolnila Djakonu srce.

"Lažete!" se mu je iztrgal; "če mi je kdaj poginiti, ne bom po babje!"

In smelost izkušenega borca se mu je zdramila v duši pred smrtno uro.

Medved je vstal na zadnje noge in se mu, zamoklo renčaje, bližil. Djakon je premeril z očmi razdaljo, ki ga je ločila od zveri, odvezal vrv, s katero je bil prepasan, se prekriral s širokim križem in ji, sam velikanski kosmat, stopil naproti.

Gledavci na steni so vzdihnili in odreveneli. Djakon je sklenil približati se medvedu na tri sezne, nato planiti nanj in poskušati, da ga s sunkom glave v trebuhravnem potle in potem z vrvjo zadusi.

Medved je sedel na zadnje šape, pritisnil ušesa tesno k glavi in, veden grozneje renčeč, začel pričakovati približajočega se napsotnika. Djakon je stopal nalahko in naglo, kakor bi se točil po žoltjem pesku. Deset korakov od medveda se je mahoma ustavil, da bi se tem silnemu lahko zagnal z glavo naprej, medved se je vzravnal na nogah in zamahnil s šapami; preziana ušesa so se mu zdajci postavila pokonci.

"Mihajlo Ivančič!" je kriknil ospupl Djakon. "Ti si?"

V odgovor se je razlegnilo znamenje rjovje. Medved in človek sta se vrgla drug na drugega in vsa tisočera množica, ki je začela dravapo, ja zagledala, kakor sta se kakor pijana sprijela in objeta zamajala sredi dvorišča.

"Liže ga, liže ga!" se je sledi občega molčanja razlegnil vzklik strmenja na obzidju.

Pošastni medved se je spustil na vse štiri, se kakor pes drgnil z glavo Djakonu ob kolena in začel vtikati gobec v njegov žep.

Ta mu je dal krajec kruha in je v izbruhu divje radosti visoko dvignil svojo šapo ter potresel z njo.

"Kaj imate zdaj, psi?" je po vsem dvorišču zabobnula njegova mogočna oktava. "Fej vas vitezov in imenitnikov upre vanj."

Djakon je obrnil pogled nanje in opazil, da so oči vse množice, vitezov in imenitnikov upre vanj.

Nevajeno čustvo neprijetnosti ga je polastilo, a se je takoj umeknil popadu jeze.

"Kaj se režite, norci!" je zgodnjonal in stiskal zdrazivo pest, "ali še niste videli ljudi?"

Toda množica je že odvrnila od njega svetle oči in jih usmerila v drugo stran; tudi Djakon se je ozrl tja in zagledal, da so se železna vrata stolpa odprla na stežaj in skoznje je prišel, njuhaje zrak, ogromen temen medved.

Gledavci, ki so obkoljevali dvorišče, so umolnili in zdajci je Djakon spoznal in razumel, na kako zabavo se je zbrala pisana množica.

V notranjosti ga je nekaj zbo-

besede: njegove šape so se zateknilo med protje. Trenotek — in človek in zver sta ga skupno izruvala, skočila na okenški polici in izginila v gradu.

Oglušujoči kriki so se razlegnili na njima; na obzidju in na balkonu je nastala zmešnjava. Gledavci, ki si niso mogli razjasniti, kaj se je zgodilo, so drli v grad in na zunanje dvorišče, toda tam ni bilo ne ubežnika ne zverine. Ko sta bila skočila na okno, sta prišla v visoko in obširno dvoranovo konventa; Djakon je z vihajočimi lasmi in haljo dreveti skočnjo in, pribedavši z medvedom na splošno, s kamni potlakano dvorišče, kakor na križih dirjal v krovat: po poti ni srečal niti duše: vse grajsko prebivalstvo se je bilo spričo pričakovanje praznične predstave zbralo krog turnirskega dvorišča. Tam je bila tudi glavna straža in samo en hlapac, ki je bil z želesno kljuko zateknil durce v zaklenjenih vratih, je, prislonivši svojo helebaro k zidu, ležal poleg njih.

Ko je začul ropot na glavnih stopnicah in topot nog nato, se je obrnil in pri priči odrevenel od strahu in začudenja: naravnost proti njemu sta se kakor vihira drevili dve pošasti. Ena, človeku podobna, je pograbila njegovo helebaro in s treskom odobil kljuko pri durcih, odprla jih na stežaj in oba strahova sta izginila; kakor je hlapac potem, rotec se, pripovedoval, sta oba odletela po zraku.

Brž ko se je izkazalo, da sta Moskovič in medved ušla in ju niso našli, je komtur ukazal, napraviti nanju gonjo s psi, toda preden se je pogonja zbrala in se razkropila po gozdnatih gorah za gradom — sta bila ubežnika že daleč.

Sestnajsto poglavje

Dogodek na turnirskem dvo-

rišču je napravil precej razburjenja in strahu ne samo v gradu, temveč tudi v mestu, po katerem so se takoj raznesle vesti o zagonetnem slučaju.

Neke priče tega dogodka so trdile, da je Moskovič vrgel medveda, ker ga pa ni imel s čim končati, ki začel bežati, a zveri se je pognala za njim; drugi so se rotili, da je medved, ki je pred tem raztrgal dva človeka, izljal Moskoviču obraz in zbežal poleg njega kakor pes.

Vse govorce pa so se iztekale v splošno mnenje, da je bil Moskovič čarovnik, in pripovedovanje preplašenega stražnika pri vratih je potrjevalo to prepričanje.

Tak je bil vek, ko so vsak slučaj, ki je količaj stopil iz vrste običajnih, pripisovali čarodejstvu in ko je po vsej Evropi gojelo na tisoče grmad, na katerih so sežigali čarovnike in čarownice.

Edini komtur domberškega gradu, ki v dnu duše ni posebno zaupal ne v bivanje Boga ne hudiča, je slutil to, kar se je ujemalo z resničnostjo, namreč, da je bil ujetnik eden takrat posebno v Rusiji številnih medvedarjev in se je srečal z dobro znano živalj.

Brž ko se je izkazalo, da sta Moskovič in medved ušla in ju niso našli, je komtur ukazal, napraviti nanju gonjo s psi, toda preden se je pogonja zbrala in se razkropila po gozdnatih gorah za gradom — sta bila ubežnika že daleč.

Throughout the year, the men's chorus paid final respects of families of the following deceased: Mrs. Goranik, Mrs. Walland, Mr. P. Kogovsek, Mr. Louis J. Piric, Mrs. J. Sodja and Frank Legat.

We have been fairly active as you see!

JUNIOR SODALITY NOTES

What a grand time the girls had at our Christmas Party. Everyone was enjoying themselves immensely. We were honored with the presence of Rev. Celesnik and Rev. Baraga.

Wonder what makes Julia Vidmar so shy? ... Jennie Planinsiek is so humorous. ... Ann Grill, Jennie Svigel and Mary Maecl can well be called "The Three Comrades."

The main attraction of the evening was the amateur show. What fun! What laugh! ... There was quite a tie for first prize between Betty Radell, the girl with the beautiful soprano voice and Ann Serely with her popular songs and impersonations. Congratulations Betty and Ann!

Wishing everyone a Happy and Prosperous New Year, with the hopes that the New Year will bring you more contentment than the past year.

ILIRIJA'S ANNUAL REVIEW

With the ending of another year and the coming of another we shall again review Ilirija's achievements of the year.

February 5—Men's chorus aided St. Joseph's in their Minstrel Show.

February 19—"Cevijar in vrag"—an operetta in two acts.

August 20—Holy Name picnic. Ilirija performed as did other choral groups of other parishes.

September 24—Singers sang at the 20th Anniversary of Slovene Home.

December 17—"Slovenski Božič" at Slovene Home on Holmes Avenue.

December 20—"Slovenski Božič" presented in Newburgh for benefit of new church.

Throughout the year, the men's chorus paid final respects of families of the following deceased: Mrs. Goranik, Mrs. Walland, Mr. P. Kogovsek, Mr. Louis J. Piric, Mrs. J. Sodja and Frank Legat.

We have been fairly active as you see!

ILIRIJA TO PRESENT CAROL CONCERT

On January 7th, after numerous requests, Ilirija is to present a church concert made up entirely of Christmas carols. There will be a guest speaker to be announced later. There will be no admission, but donations will be accepted and the sum so received will be used to purchase chairs for our rehearsal room.

POSTLUDE:—Slovenski Božič was a grand success ... Many thanks to all who helped ... the boys that spent the afternoon preparing the stage, ... the American Home for giving us much space for publicity and also for the beautiful programs they prepared for us ... girls that ushered ... the boys at the door ... electrician.

On December 20, the choir gathered for their Christmas party ... It was great fun, especially the nosy part of it ... The Grill and Tomazic sisters were quite busy ... Why the aloofness, girls? ... Millie Asseg had charge of the party again this year.

Sunday, December 24, we packed and all trooped out to Newburgh to present Slovenski Božič. Many thanks to Rt. Rev. Oman and Rev. Slapšak for their kind comments. Also thank you for the snack served after the program. It was nice having Fr. Slapšak and Mr. Zorman at the table with us.

Christmas — midnight, seven, eight and ten o'clock Masses for Ilirija. That trip to Newburgh was a tuner-upper for the group for they were in great shape and sang with much gusto! Two happy girls—Pauline Znidarsic with her engagement ring and Mary Tomazin with her ring ... A prize bit of absent-mindedness! ... As usual the men gathered for rehearsals Tuesday. Among them was also Laddie Habian. After waiting around for his friend, Tony Seday, he decided he would go and rouse him from his nap and hurry him along to rehearsal. Soon he came back, somewhat disengaged. "No one was home, family." As rehearsal was about to start, in walks Tony Seday with one look started in on Laddie. "A fine one you are, a grand host. You invited my family and me to visit with you on Tuesday after Christmas, we arrived at your house and settled on your somewhat bewildered family and no Laddie. Finally I decide to lock you for you and to remind you ever so gently that we were invited." At which, Laddie just about passed on into oblivion and turned various shades of color as a faint ray of recollection finally penetrated into his mental apparatus. Glad to see the Hi School girls taking our suggestion to make an appearance in these columns. May we hear much more from you. Welcome!

Christmas — midnight, seven, eight and ten o'clock Masses for Ilirija. That trip to Newburgh was a tuner-upper for the group for they were in great shape and sang with much gusto! Two happy girls—Pauline Znidarsic with her engagement ring and Mary Tomazin with her ring ... A prize bit of absent-mindedness! ... As usual the men gathered for rehearsals Tuesday. Among them was also Laddie Habian. After waiting around for his friend, Tony Seday, he decided he would go and rouse him from his nap and hurry him along to rehearsal. Soon he came back, somewhat disengaged. "No one was home, family." As rehearsal was about to start, in walks Tony Seday with one look started in on Laddie. "A fine one you are, a grand host. You invited my family and me to visit with you on Tuesday after Christmas, we arrived at your house and settled on your somewhat bewildered family and no Laddie. Finally I decide to lock you for you and to remind you ever so gently that we were invited." At which, Laddie just about passed on into oblivion and turned various shades of color as a faint ray of recollection finally penetrated into his mental apparatus. Glad to see the Hi School girls taking our suggestion to make an appearance in these columns. May we hear much more from you. Welcome!

Christmas — midnight, seven, eight and ten o'clock Masses for Ilirija. That trip to Newburgh was a tuner-upper for the group for they were in great shape and sang with much gusto! Two happy girls—Pauline Znidarsic with her engagement ring and Mary Tomazin with her ring ... A prize bit of absent-mindedness! ... As usual the men gathered for rehearsals Tuesday. Among them was also Laddie Habian. After waiting around for his friend, Tony Seday, he decided he would go and rouse him from his nap and hurry him along to rehearsal. Soon he came back, somewhat disengaged. "No one was home, family." As rehearsal was about to start, in walks Tony Seday with one look started in on Laddie. "A fine one you are, a grand host. You invited my family and me to visit with you on Tuesday after Christmas, we arrived at your house and settled on your somewhat bewildered family and no Laddie. Finally I decide to lock you for you and to remind you ever so gently that we were invited." At which, Laddie just about passed on into oblivion and turned various shades of color as a faint ray of recollection finally penetrated into his mental apparatus. Glad to see the Hi School girls taking our suggestion to make an appearance in these columns. May we hear much more from you. Welcome!

Christmas — midnight, seven, eight and ten o'clock Masses for Ilirija. That trip to Newburgh was a tuner-upper for the group for they were in great shape and sang with much gusto! Two happy girls—Pauline Znidarsic with her engagement ring and Mary Tomazin with her ring ... A prize bit of absent-mindedness! ... As usual the men gathered for rehearsals Tuesday. Among them was also Laddie Habian. After waiting around for his friend, Tony Seday, he decided he would go and rouse him from his nap and hurry him along to rehearsal. Soon he came back, somewhat disengaged. "No one was home, family." As rehearsal was about to start, in walks Tony Seday with one look started in on Laddie. "A fine one you are, a grand host. You invited my family and